

**ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΘΕΩΡΙΑΣ 1^{ου} ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ (Τράπεζα
Θεμάτων)**

*** Ποια είναι η **Βασική Οικονομική Αρχή**;

Μια οικονομική μονάδα στην προσπάθειά της να συνδυάζει με κατάλληλο τρόπο τους παραγωγικούς συντελεστές εφαρμόζει τη **βασική οικονομική αρχή**, σύμφωνα με την οποία πρέπει να πετυχαίνει :

- το μεγαλύτερο δυνατό αποτέλεσμα,
- θυσιάζοντας όσο το δυνατό λιγότερους παραγωγικούς συντελεστές.

Η εφαρμογή της αρχής αυτής βέβαια δεν πρέπει να είναι σε βάρος της ποιότητας των αγαθών.

*** Πως διακρίνονται οι **οικονομικές μονάδες με κριτήριο την νομική τους οργάνωση**;

α) ατομικές, εκείνες που φορέας τους είναι μόνο ένα φυσικό πρόσωπο.

β) εταιρείες, εκείνες που φορείς τους είναι περισσότερα από ένα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά.

*** Να αναφέρετε τα τρία **βασικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης**.

Τα βασικά χαρακτηριστικά της επιχείρησης είναι:

- Έχει δική της περιουσία, ανεξάρτητη από την περιουσία του φορέα της.
- Παράγει και διαθέτει στην αγορά οικονομικά αγαθά.
- Εφαρμόζει την οικονομική αρχή με σκοπό το κέρδος του φορέα της.

*** Να περιγράψετε ποια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ανήκουν στο **Ενεργητικό** της και να αναφέρετε μερικά **παραδείγματα** περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού.

Ενεργητικό. Στην κατηγορία αυτή κατατάσσονται τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει η επιχείρηση, για να μπορέσει να πετύχει το σκοπό της και αυτά είναι τα οικονομικά αγαθά, που λέγονται και αξίες, και οι απαιτήσεις της.

Περιουσιακά στοιχεία του Ενεργητικού είναι: οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, εργαλεία, μεταφορικά μέσα, έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορεύματα, έτοιμα προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες, πελάτες, γραμμάτια εισπρακτέα, μετρητά, καταθέσεις όψεως κτλ.

*** Να περιγράψετε τι περιλαμβάνει το **Παθητικό** της επιχείρησης και πως αυτό **διακρίνεται**;

Το Παθητικό περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις της προς τους τρίτους και προς τον φορέα της.

Οι υποχρεώσεις προς τρίτους λέγονται και Πραγματικό Παθητικό (Π.Π.) ή απλά υποχρεώσεις. Υποχρεώσεις έχει σε προμηθευτές, σε πιστωτές διάφορους, σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, από γραμμάτια πληρωτέα, από φόρους και τέλη κτλ.

Οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς το φορέα της, του οποίου η περιουσία είναι ανεξάρτητη από τη δική της, λέγονται καθαρή περιουσία ή καθαρή θέση ή Ίδια Κεφάλαια. Η καθαρή περιουσία προέρχεται από τις εισφορές του φορέα, αρχική και συμπληρωματικές, καθώς και τα αποθεματικά κεφάλαια (τακτικά, έκτακτα, ειδικά) που είναι κέρδη, τα οποία παρέμειναν στην επιχείρηση.

*** Ποιες είναι οι δύο **βασικές κατηγορίες** του **Ενεργητικού**;

A) Πάγιο Ενεργητικό : Ο μόνιμος εξοπλισμός και τα δικαιώματα της επιχείρησης που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή στην επιχείρηση, όπως οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, μεταφορικά μέσα, έπιπλα & λοιπός εξοπλισμός, διπλώματα ευρεσιτεχνίας κλπ.

B) Κυκλοφορούν Ενεργητικό: Τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία προορίζονται να υφίστανται συνεχείς μεταβολές στη διάρκεια της χρονιάς, όπως πρώτες ύλες, έτοιμα προϊόντα, εμπορεύματα, πελάτες, γραμμάτια εισπρακτέα, ταμείο κλπ.

*** Ποιες είναι οι **διακρίσεις** του **Παγίου Ενεργητικού**;

α) Ενσώματα Πάγια ή Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις. Πρόκειται για υλικά αγαθά, όπως κτίρια, μηχανήματα, έπιπλα κλπ.

β) Άυλα Πάγια ή Ασώματες Ακίνητοποιήσεις. Είναι οικονομικά αγαθά, τα οποία δεν έχουν υλική υπόσταση, όπως διπλώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα, φήμη και

πελατεία, πνευματική ιδιοκτησία, επωνυμία κλπ., τα οποία έχει αποκτήσει η επιχείρηση έναντι συγκεκριμένου τιμήματος.

γ) **Έξοδα Πολυετούς Απόσβεσης.** Είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και οργάνωση της επιχείρησης, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της, όπως έξοδα ίδρυσης και οργάνωσης. Επειδή την εξυπηρετούν για μεγάλο διάστημα, δεν κρίνεται σκόπιμο να αποσβεστούν(καταλογιστούν) στη χρονιά που πραγματοποιούνται.

δ) **Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.** Είναι:

- Οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις (συνήθως με τη μορφή μετοχών)
- Οι απαιτήσεις που η προθεσμία τους λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσης, όπως χορηγήσεις στεγαστικών δανείων στο προσωπικό, εγγυήσεις στη ΔΕΗ, γραμμάτια εισπρακτέα μακροπρόθεσμης λήξης, κλπ.

*** Ποιες είναι οι **διακρίσεις** του **Κυκλοφορούντος Ενεργητικού**;

α) **Αποθέματα Υλικών Αξιών**, όπως εμπορεύματα, έτοιμα προϊόντα, ημιτελή προϊόντα, πρώτες και βοηθητικές ύλες, ανταλλακτικά πάγιων στοιχείων, είδη συσκευασίας κλπ.

β) **Βραχυπρόθεσμες Απαιτήσεις.** Είναι οι απαιτήσεις που πρόκειται να εισπραχθούν το αργότερο μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης, όπως πελάτες, γραμμάτια εισπρακτέα, χρεώστες διάφοροι κλπ.

γ) **Χρεόγραφα.** Είναι οι μετοχές Ανωνύμων εταιριών(εφόσον δεν πρόκειται για συμμετοχές), ομολογίες, ομόλογα, έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου κλπ.

δ) **Διαθέσιμα.** Είναι τα περιουσιακά στοιχεία που μετατρέπονται σε χρήματα αμέσως και ασφαλώς, όπως μετρητά(ταμείο), καταθέσεις όψεως, κλπ.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ : Ένα περιουσιακό στοιχείο θεωρείται Πάγιο ή Κυκλοφορούν ανάλογα με τον προορισμό του. Δηλαδή, μπορεί το ίδιο αγαθό, π.χ. ένα αυτοκίνητο, να είναι πάγιο, όταν η επιχείρηση το χρησιμοποιεί στις δουλειές της, αλλά μπορεί να είναι κυκλοφορούν για μια επιχείρηση εμπορίας αυτοκινήτων, διότι γι' αυτήν αποτελεί εμπόρευμα.

*** Ποιες είναι οι **διακρίσεις** του **Ιδίου Κεφαλαίου**;

1. **Κεφάλαιο**, το οποίο στις ατομικές επιχειρήσεις ταυτίζεται με την Καθαρή Περιουσία, ενώ στις εταιρικές αντιπροσωπεύει την ονομαστική αξία των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων.
2. **Αποθεματικά Κεφάλαια**, τα οποία σχηματίζονται από κέρδη που δεν διανεμήθηκαν ούτε έχουν προσαυξήσει το εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο, αλλά παραμένουν στην επιχείρηση.
3. **Διαφορές Αναπροσαρμογής** (οικοπέδων, κτιρίων, κλπ., κυρίως των παγίων). Πρόκειται για τις υπεραξίες που προκύπτουν σύμφωνα με τη νομοθεσία από την αναπροσαρμογή της αξίας των περιουσιακών στοιχείων.

*** Ποιες είναι οι **διακρίσεις** του **Πραγματικού Παθητικού**(Υποχρεώσεις προς τρίτους);

1. **Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις**. Πρόκειται για τις υποχρεώσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης, όπως ομολογιακά δάνεια, μακροπρόθεσμα δάνεια τραπεζών κλπ.
2. **Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις**. Πρόκειται για τις υποχρεώσεις που λήγουν το αργότερο μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης, όπως προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα (βραχυπρόθεσμης λήξης), τράπεζες, λογαριασμοί βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων, πιστωτές διάφοροι, υποχρεώσεις από φόρους και τέλη, ασφαλιστικοί οργανισμοί, κλπ.

*** Τι σημαίνει η έκφραση «**Το Παθητικό είναι οι πηγές προέλευσης του Ενεργητικού**»;

Η έκφραση αυτή σημαίνει ότι, για να αποκτήσουμε τα περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στο Ενεργητικό μας, χρειαζόμαστε κάποια χρηματοδότηση, κάποιες πηγές άντλησης ρευστότητας. Αυτή η χρηματοδότηση, λοιπόν, προέρχεται από το κεφάλαιο που εισέφερε ο φορέας, δηλαδή την Καθαρή Περιουσία και από τις πιστώσεις των τρίτων, όπως είναι οι Τράπεζες και οι διάφοροι Πιστωτές. Όλα αυτά, όμως, συνιστούν το Παθητικό, δηλαδή τις υποχρεώσεις προς στον Φορέα και τους Τρίτους.

*** Να αναφέρετε τα **βασικά κριτήρια και τις διακρίσεις** της Λογιστικής

Η Λογιστική διακρίνεται σε:

- α) Δημόσια και Ιδιωτική, ανάλογα με το δημόσιο ή όχι **χαρακτήρα** της,
- β) Λογιστική Ατομικών επιχειρήσεων και Λογιστική Εταιρειών, ανάλογα με τη **νομική μορφή** της επιχείρησης,
- γ) Γενική (Γενικές Αρχές της Λογιστικής) και Ειδική ανάλογα με το **περιεχόμενό** της.

*** Να περιγράψετε ποιοι **βασικοί σκοποί** πετυχαίνονται με τη Λογιστική.

Με τη Λογιστική πετυχαίνονται οι παρακάτω βασικοί σκοποί:

- 1) Ο προσδιορισμός της οικονομικής κατάστασης (περιουσίας) της επιχείρησης σε κάθε χρονική στιγμή.
- 2) Η παρακολούθηση των μεταβολών των περιουσιακών στοιχείων.
- 3) Ο προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων (κερδών ή ζημιών) που προκύπτουν από τη δράση της επιχείρησης σε μια χρονική περίοδο.
- 4) Η δυνατότητα να ασκηθούν έλεγχοι στη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων. Οι έλεγχοι μπορεί να είναι ουσιαστικοί, τυπικοί, προληπτικοί, κατασταλτικοί, νομιμότητας κτλ.
- 5) Η συγκέντρωση στατιστικών δεδομένων που αφορούν στη μελέτη της εξέλιξης των οικονομικών μεγεθών της επιχείρησης.

*** Γιατί **ο ρόλος του λογιστή** στην επιχείρηση είναι πολύ σημαντικός;

Ο ρόλος του Λογιστή στην επιχείρηση είναι πολύ σημαντικός. Αυτό, γιατί ο Λογιστής είναι εκείνος που συλλέγει τις διάφορες πληροφορίες από τα λογιστικά βιβλία που τηρεί και είναι σε θέση να τις αξιολογεί πρώτος καθώς και να προτείνει τις καλύτερες λύσεις σε θέματα διοίκησης.